

I. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Názov

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o dočasnej výnimke z určitých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES, pokiaľ ide o používanie technológií poskytovateľmi interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania na spracúvanie osobných a iných údajov na účely boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí online

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a temporary derogation from certain provisions of Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council as regards the use of technologies by number-independent interpersonal communications service providers for the processing of personal and other data for the purpose of combatting child sexual abuse online

2. Číslo a dátum zverejnenia dokumentu EK

COM (2020) 568 final – 2020/0259 (COD) 10.09.2020

3. Označenie výboru alebo pracovnej skupiny

Pracovná skupina pre telekomunikácie a informačnú spoločnosť (H.5)

4. Gestorský ústredný orgán štátnej správy

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Sekcia elektronických komunikácií a poštových služieb

5. Charakteristika prijímaného aktu

Legislatívny akt – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady

6. Metóda schvaľovania

Rozhodovanie kvalifikovanou väčšinou – riadny legislatívny postup

7. Zhrnutie obsahu a cieľa návrhu

Tento návrh nariadenia predstavuje úzke a cielečné dočasné legislatívne riešenie s cieľom zabezpečiť opatrenia na odhaľovanie sexuálneho zneužívania detí online prostredníctvom dočasnej a prísne obmedzenej výnimky z uplatniteľnosti článku 5 ods. 1 a článku 6 smernice 2002/58/ES („smernica o súkromí a elektronických komunikáciách“),¹⁾ ktorá zabezpečuje ochranu súkromného života, dôvernosti komunikácií a osobných údajov v sektore elektronických komunikácií, vzhľadom na skutočnosť, že vnútroštátne opatrenia by nemuseli byť prijaté včas, ale sledovaný cieľ by bolo v tomto prípade možné dosiahnuť na úrovni Únie uspokojivejšie.

¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

8. Navrhovaný dátum implementácie

Nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku EÚ.

9. Metóda transpozície do práva SR a predpokladaný dátum transpozície

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

II. STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10. Vecná analýza návrhu

Po začiatku uplatňovania európskeho kódexu elektronických komunikácií (ďalej len „EECC“)² 21. decembra 2020 sa vymedzenie pojmu elektronických komunikačných služieb nahradí novým vymedzením, ktoré zahŕňa aj interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania (napríklad internetová telefónia, služby odosielania správ a webmailové služby). Od uvedeného dátumu sa teda na tieto služby bude vzťahovať smernica o súkromí elektronických komunikáciách, v ktorej sa používa vymedzenie pojmu v zmysle EECC.

Táto zmena by mohla ovplyvniť súčasné postupy niektorých interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania pri odhaľovaní sexuálneho zneužívania detí online, ktoré by mohli byť v nesúlade s určitými ustanoveniami smernice o súkromí a elektronických komunikáciách. Smernica o súkromí a elektronických komunikáciách neobsahuje explicitný právny základ pre dobrovoľné spracúvanie obsahu alebo prevádzkových údajov na účel odhaľovania sexuálneho zneužívania detí online.

Tento návrh preto predstavuje úzke a ciele dočasné legislatívne riešenie s jediným cieľom vytvoriť dočasnú a prísne obmedzenú výnimku z uplatniteľnosti článku 5 ods. 1 a článku 6 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, ktoré chránia dôvernosť komunikácií a prevádzkových údajov. Preto v prípade služieb, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, poskytovatelia budú môcť naďalej uplatňovať takéto opatrenia len vtedy, ak členské štáty prijmú legislatívne opatrenia odôvodnené v zmysle článku 15 uvedenej smernice. Tento návrh rešpektuje základné práva vrátane práva na súkromie a ochranu osobných údajov a zároveň umožňuje poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania naďalej používať osobitné technológie a pokračovať vo svojich súčasných činnostiach v rozsahu potrebnom na odhaľovanie a nahlasovanie sexuálneho zneužívania detí online a odstraňovanie detskej pornografie v rámci ich služieb, a to až do prijatia ohlásených dlhodobých právnych predpisov.³⁾

11. Právna analýza

a) Právny základ predkladaného návrhu

Právnym základom sú články 16 a 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36 – 214).

³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia EÚ pre účinnejší boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí, 24.7.2020, COM(2020) 607 final.

b) Zásada subsidiarity a proporcionality

- k zásade subsidiarity:

Návrh nariadenia by stanovil celouijnú výnimku z uplatňovania ustanovení smernice o súkromí a elektronických komunikáciách na určité spracovateľské činnosti, čo je možné prijať len prostredníctvom právnych predpisov Únie. Cieľ preto nemôže účinne dosiahnuť žiadny členský štát konajúci samostatne, ani členské štáty konajúce spoločne.

- k zásade proporcionality:

Návrh sa považuje za primeraný, pretože stanovuje potrebnú právnu zmenu a zároveň neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov, ktoré vytvorením dočasnej a prísne obmedzenej výnimky z uplatniteľnosti článku 5 ods. 1 a článku 6 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, umožní poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania naďalej používať osobitné technológie a pokračovať vo svojich súčasných činnostiach v rozsahu potrebnom na odhaľovanie a nahlásovanie sexuálneho zneužívania detí online a odstraňovanie detskej pornografie v rámci ich služieb, a to až do prijatia ohlásených dlhodobých právnych predpisov.

12. Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu

Článok 1 Predmet úpravy

Článok vymedzuje cieľ návrhu nariadenia, a to vytvoriť dočasnú a prísne obmedzenú výnimku z uplatňovania určitých povinností smernice 2002/58/ES s jediným cieľom umožniť poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania ďalšie používanie technológií na spracúvanie osobných a iných údajov v rozsahu potrebnom na odhaľovanie a nahlásovanie sexuálneho zneužívania detí online a odstraňovanie detskej pornografie v rámci ich služieb.

Stanovisko: Slovenská republika vo všeobecnosti podporuje návrh nariadenia a jeho ciele. Zároveň bude potrebné sústrediť sa na prípravu nového dlhodobého rámca, tak ako bolo avizované zo strany Európskej Komisie v Stratégii EÚ pre účinnejší boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmu „interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania“ podľa smernice (EÚ) 2018/1972 (európsky kódex elektronických komunikácií) a návrh nariadenia zavádza novú definíciu „sexuálne zneužívanie detí online“.

Stanovisko: Slovenská republika vo všeobecnosti podporuje návrh nariadenia.

Článok 3 Rozsah pôsobnosti výnimky

Článok spresňuje rozsah pôsobnosti výnimky podľa čl. 15 ods. 1 smernice o súkromí v elektronických komunikáciách tým, že sa vytvára obmedzená výnimka z povinností stanovených v článku 5 ods. 1 a článku 6 tejto smernice. Rozsah pôsobnosti obmedzení sa týka spracúvania osobných a iných údajov v súvislosti s poskytovaním interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, ktoré sú potrebné na používanie príslušnej technológie, výlučne na účely odhaľovania alebo oznamovania sexuálneho zneužívania detí online orgánom presadzovania práva a organizáciám konajúcim vo verejnom záujme proti

sexuálnemu zneužívaniu detí, ako aj na odstraňovanie detskej pornografie. V článku 3 sa ďalej ustanovuje zoznam opatrení, za ktorých sa takéto obmedzenie uplatňuje.

Stanovisko: Slovenská republika bude žiadať detailnejšie rozpracovanie tohto ustanovenia, v súlade s požiadavkami na národnú legislatívu určenú v čl. 6 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679.⁴⁾ Minimálne v rozsahu určenia povolenej lehoty uloženia osobných údajov poskytovateľmi na tento účel, konkretizovanie práv dotknutých osôb proti riziku zneužitia a nezákonného prístupu a použitiu ukladaných údajov, napríklad v situácii ak si rodinní príslušníci posielajú fotografie svojich detí. Budeme požadovať zosúladenie navrhovaného nariadenia s požiadavkami stanovenými judikatúrou Súdneho dvora EÚ pri prijímaní legislatívy podľa čl. 15 ods. 1 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách.

Článok 4 Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Článok uvádza termín nadobudnutia účinnosti nariadenia, a teda tretí deň po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie a stanovuje časový rámec, počas ktorého sa nariadenie bude uplatňovať, t.j. od 21. decembra 2020 do 31. decembra 2025. Nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Stanovisko: Slovenská republika sa obáva právnych následkov spolupôsobenia tohto návrhu nariadenia a prijatia budúceho nového nariadenia, ktorým sa zruší smernica o súkromí a elektronických komunikáciách. Hrozí, že sa ich účinnosť a uplatňovanie budú prekrývať.

13. Pozícia/vyjednávacía inštrukcia k predkladanému návrhu

Slovenská republika vo všeobecnosti podporuje návrh nariadenia a jeho ciele, ktorými sú najmä poskytnutie právnej istoty niektorým poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, ako napríklad webmailové služby a služby na odosielanie správ, ktorí už na dobrovoľnej báze používajú osobitné technológie na odhaľovanie sexuálneho zneužívania detí online a nahlasujú ich orgánom presadzovania práva a organizáciám konajúcim vo verejnom záujme proti sexuálnemu zneužívaniu detí alebo na odstraňovanie detskej pornografie.

Slovenská republika bude v rámci písomných a ústnych pripomienok v rámci rokovaní o uvedenom návrhu nariadenia presadzovať takú formuláciu ustanovení, ktoré prispejú k jednoduchej aplikácii daného nariadenia a súčasného plnenia jeho cieľov. Slovenská republika bude podporovať také opatrenia, ktoré budú čo najmenej zasahovať do ochrany súkromia v súlade s najnovším stavom techniky v tomto odvetví a ktoré nebudú zahŕňať systematické filtrovanie a skenovanie komunikácie obsahujúcej text, ale len také, ktoré sa zameriavajú len na špecifickú komunikáciu v prípade konkrétnych prvkov podozrenia na sexuálne zneužívanie detí.

Slovenská republika zároveň poukazuje na potrebu prijatia dlhodobej legislatívy v rámci Stratégie EÚ pre účinnejší boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí online, ktorú predstaví Európska komisia v druhom kvartáli 2021.

III. DÔSLEDKY NA LEGISLATÍVU SR A ADMINISTRATÍVNU PRAX SR

V rámci právneho poriadku Slovenskej republiky nebude potrebné vykonať legislatívne zmeny.

⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

Vplyvy navrhovaného materiálu						
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Sociálne vplyvy	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne

Poznámka:

Riadne predbežné stanovisko Slovenskej republiky schválené ministrom dopravy a výstavby:

 Andrej Doležal,
 minister dopravy a výstavby SR